

Připomínky ČSOB Investiční společnosti, a.s., člena skupiny ČSOB, ke konzultačnímu materiálu Ministerstva financí ČR Poradenství a zprostředkování na finančním trhu

V první řadě bychom rádi uvedli, že velmi vítáme snahu MF zabývat se komplexně problematikou poradenství a zprostředkování na finančním trhu a možnost se k této snaze vyjádřit. Naše připomínky se budou vztahovat především k oblasti investičních zprostředkovatelů, případně poradců. Domníváme se, že jako společnost poskytující podporu distribučním sítím využívaným ČSOB můžeme nabídnout poznatky založené na několikaleté zkušenosti i postřehy, jaké dopady by mohly mít kroky zamýšlené MF v praxi.

Model nastíněný prostřednictvím schémat pokládáme za poměrně složitý. Je otázkou, zda vzhledem k cílům sledovaným konzultačním materiálem a vzhledem k potřebě komunikovat se zástupci praxe není složitost přílišná. Vezměme si např. rozdělení na výhradní a nevýhradní zprostředkovatele. Je takové vnitřní členění zprostředkovatelů skutečně odůvodněné? Dále se domníváme, že není nutné do schématu zahrnovat aktivity typu „tipářství“ či „broker pool“. Na druhou stranu je třeba vzít v úvahu situaci, kdy IZ první úrovně využívá pouze IZ druhé úrovně a nikoli své zaměstnance. V takovém případě by měly být uzpůsobeny požadavky na IZ první úrovně, který fakticky neposkytuje investiční služby a jeho hlavní činností je podpora a kontrola skutečných poskytovatelů investičních služeb – IZ druhé úrovně. Toto by mohlo být v materiálu v příslušných pasážích zohledněno.

Poznámky k vymezení některých pojmů: u definice pojmu konkurenční finanční produkty je pouze uvedeno, že jde o produkty z jednoho sektoru, které mají obdobné vlastnosti. Domníváme se, že by mělo být upřesněno, že jsou nabízeny konkurujícím si způsobem (v praxi si lze představit, že jeden poskytovatel finančního produktu nabízí obdobné produkty, ale různým způsobem, různými kanály, různým skupinám klientů; takové produkty nepovažujeme za skutečně si konkurující).

Dále u definice poradce se uvádí, že poradce 2. úrovně může poskytovat poradenské služby výlučně prostřednictvím odborných zaměstnanců (tedy ne žádná další úroveň). Z čeho plyne tento závěr?

Odborný zaměstnanec je definován velmi široce. Jsme přesvědčeni, že pokud mají být vyváženy regulační požadavky na zaměstnance obchodníků s cennými papíry a na IZ, je třeba zohlednit i dohody učiněné ohledně klientských pracovníků bank, kteří sice poskytují investiční služby zákazníkům, ale nevykonávají přitom odbornou činnost. Ani na IZ a jejich zaměstnance by neměly být kladeny požadavky složení odborných zkoušek, pokud nevykonávají odbornou činnost, resp. za odborné zaměstnance by měli být považováni pouze ti, kteří skutečně odborné činnosti provádějí. Považujeme za vhodné doplnit definici právě v tomto směru.

Doporučujeme zcela vypustit definici „tipářství“ a „broker pool“.

Pokud jde o pasáž pojednávající o **předpokladech k činnosti**, domníváme se, že nejsou dostatečně zohledněny fyzické osoby, které působí jako IZ samostatně. Na tyto osoby by měly být kladeny požadavky přiměřené způsobu a rozsahu jejich činnosti (např. je nutný obchodní plán? Jak se bude uplatňovat požadavek regulačního kapitálu?). Pokud jde o požadavek regulačního kapitálu obecně, nepovažujeme jej za přínosný v případě, že IZ nebude nadále moci přijímat peněžní prostředky a investiční nástroje zákazníků. Za vhodný instrument v oblasti ekonomických předpokladů naopak považujeme pojištění s požadavkem minimálního pojistného krytí (které by se mohlo měnit v závislosti na rozsahu činnosti). Obecně k této pasáži podotýkáme, že je třeba mít stále na paměti, že na IZ není vhodné klást požadavky v obdobném rozsahu jako na obchodníka s cennými papíry, neboť jeho činnost je

podstatně méně komplexní a rizika s ní související podstatně nižší. Pokud jde o poradce, domníváme se, že nejsou na místě žádné požadavky týkající se ekonomických předpokladů ani vnitřního provozu, a to vzhledem k charakteru činnosti, kterou poradce vykonává.

Co se týče **povolovacího režimu**, upřednostňujeme v oblasti zprostředkování a poradenství spíše jednodušší proces registrace před povolovacím řízením. Pokud tomu nebrání požadavky evropské směrnice, doporučujeme využít institutu registrace i u poradců.

U **odbornosti** máme drobnou poznámku k tabulce k rozsahu odborných znalostí. Souvisí to s naší připomínkou k tomu, že nepovažujeme za nutné rozlišovat mezi výhradními a nevýhradními zprostředkovateli. Domníváme se tedy, že není nutno rozlišovat mezi nimi ani z hlediska nastavení odborných znalostí s tím, že požadavky by se měly blížit spíše těm nastíněným pro výhradní zprostředkovatele. Pozornost zde věnujeme především způsobu **ověřování odborných znalostí**. Zde navazujeme na náš komentář k odborným zaměstnancům. Domníváme se, že ti IZ či jejich zaměstnanci, kteří provádějí odborné činnosti pouze ve velmi omezené míře (či spíše vůbec), by neměli být podrobováni ověřování jejich znalostí formou standardizované zkoušky. Argumentujeme uspořádáním velkých finančních skupin, které disponují vlastními vzdělávacími a zkušebními programy na velmi vysoké úrovni. Do těchto programů tyto společnosti investovaly nemalé náklady a vzhledem k tomu, že toto nastavení se v praxi osvědčuje, považujeme za přinejmenším vhodné u něj setrvat. Ostatně vždy jsme byli připraveni konkrétní náplň a nastavení vzdělávacích procesů konzultovat s regulátorem tak, abychom vyhověli jeho představám. Nicméně u kategorií zaměstnanců, kteří bezpochyby provádějí odborné činnosti, považujeme za vhodné ověřovat jejich úroveň prostřednictvím standardizované zkoušky organizované třetí osobou.

Ohledně **povinností zprostředkovatelů a poradců** bychom uvítali upřesnění v oblasti řešení stížností, především roli profesních organizací a finančního ombudsmana. Pokud jde o možnost přijímat zákaznický majetek, souhlasíme s tím, že toto by mělo být spojeno se zpřísněnými podmínkami. Zároveň ale doporučujeme zachovat možnost, že IZ nebude zákaznický majetek přijímat a nebude muset plnit zvláštní ekonomické předpoklady. Co se týče **pravidel vnitřního provozu**, uvítali bychom část věnovanou možnosti outsourcovat některé činnosti, např. vedení evidencí. Obecně bychom v této oblasti apelovali na zohlednění situace, kdy jsou IZ napojeni na velké finanční (zpravidla bankovní) skupiny, přičemž finanční instituce, jejíž produkty IZ distribuují, poskytují IZ značnou podporu a IZ využívají některé osvědčené procesy, případně systémy této instituce a jsou tímto způsobem pod stálou kontrolou. Pokud jde o **informační povinnost**, nedomníváme se, že uvalení takové povinnosti na IZ, případně poradce by mělo význam, který by převýšil těžkosti a náklady s tím spojené. Ostatně informace o obchodech uzavřených prostřednictvím IZ ČNB dostává již nyní.

Na závěr bychom rádi zdůraznili, že je třeba vždy při zavádění nových regulačních požadavků analyzovat dopady na praxi. Nové požadavky bývají zpravidla spojeny se zvýšenými náklady, které se v konečné fázi vždy projeví ve zdražení služeb klientům. Proto je třeba pokaždé vážit skutečný přínos nových požadavků a povinností a jejich celkový vliv na rozvoj trhu a služeb.